

ADVIES SENIORENRAAD OP MEERJARENPLANNING 20-25

We kregen op 7 november 2019 een voorstelling meerjarenplanning 20-25. Een mooi werkinstrument, maar niet gedetailleerd genoeg om na te gaan wat dit nu juist inhoudt. Het komt vaag over door het feit dat we weinig referenties vinden tussen memorandum (zie bijlage) en de meerjarenplanning. Wij vermoeden dat er met heel wat punten uit ons memorandum rekening werd gehouden. Wegens algemene omschrijving (kapstokomschrijvingen) kunnen wij dit niet met zekerheid afleiden.

Vermits we het van het allergrootste belang vinden dat de wensen van onze senioren niet vergeten worden, hebben we alle leden van de seniorenraad en hun achterban op 18 november 2019 uitgenodigd tot een open vergadering. De voorgestelde PPT-presentatie van de meerjarenplanning werd opnieuw getoond en er werd even teruggekoppeld naar ons memorandum. Volgende items werden tijdens de vergadering als belangrijk beschouwd en willen we dan ook graag onder uw aandacht brengen:

ATTRACTIEVE EN HEDENDAAGSE INFRASTRUCTUUR

- De Kring is aangekocht en wordt heringericht. De seniorenraad vraagt om hierin betrokken te worden. In de voorbereidingsfase van de organisatie moet er naar de wensen en noden van de verschillende Poperingse (senioren)verenigingen gepeild worden: materiaal / stockeringsmogelijkheden / soort activiteiten / aantal deelnemers... De seniorenraad wil hier gerust als partner fungeren. Hierbij verwijzen we naar een good practice: het inspraaktraject OC De Bollaard.
- Voor de Vroonhofs site is het belangrijk dat de parkings doorlaatbaar zijn. Nieuwe en vooruitstrevende technieken kunnen als voorbeeld dienen voor anderen: vergroening/daktuinen...
- Maeke-Blyde: Hierbij verwijzen wij naar ons advies voor de herinrichting van de zaal. Naast de opfrissing van de zaal en de herinrichting van bar, keuken, vestiaire, ontvangstruimte en sanitair, moet er ook aandacht besteed worden aan de verfraaiing/inkleding van de zaal in functie van grote activiteiten zoals Feest van de burgemeester, bierfestival, seniorenfeesten, seniorenbeurs, handelsbeurs... Ook hier is het wenselijk te luisteren naar de noden van de verschillende gebruikers.
- OKRA Reningelst blijft vragende partij voor een stockeringsruimte in OC Rookop of in onmiddellijke omgeving.
- OKRA Krombeke is onzeker over de toekomst van hun activiteiten (kaarting/herfstfeest/dans) door de herinrichting van OC Bampoele in functie van de HUB. Er is tijdens de toelichting in Krombeke geen opportuniteit geweest om hier vragen over te stellen en men tast in het duister of ze nog ergens terecht kunnen.

STERK EN BREED AANBOD AAN EVENEMENTEN

- De seniorenraad vindt het belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan het samenwerken tussen de verschillende verenigingen. De programma's van de verschillende (senioren)verenigingen zouden moeten samengelegd worden: Eén grote kalender waaruit duidelijk is wie wat organiseert. In deze optiek is het mogelijk om geen evenementen te organiseren op momenten dat er reeds andere zaken ingepland staan. Dit moet er ook voor zorgen dat niet steeds dezelfde artiesten/voordrachten/activiteiten in hetzelfde jaar worden georganiseerd.

REORGANISATIE VAN DE ADVIESRADEN

- Gezien we al 10 jaar lid zijn van WOAS (Westvlaams Overleg Seniorenadviesraden), inmiddels RPO (Regionaal Overlegplatform Ouderenbeleidsparticipatie) kern Ieper-Veurne en eveneens meewerken in de interregionale stuurgroep (ISO), voelen wij ons verplicht om de vorming ad hoc die wij gehad hebben, in de praktijk om te zetten en op een constructieve manier te participeren in het lokaal beleid, zoals er van ons verwacht wordt. In die 10 jaar hebben wij onze mensen geïnformeerd, gevormd en gemotiveerd tot participatief beleid. Wij willen de spreekbuis zijn van alle senioren, die 30 % van de Poperingse bevolking vertegenwoordigt. Wij vinden het belangrijk dat de overheid zich toegankelijk opstelt naar ons toe en dat wij als

betrokkenen de kans krijgen om deel te nemen aan het beleid. Wij verwachten dat de overheid bij de opstart van een traject duidelijk maakt wat er van ons verwacht wordt en dat er voldoende inhoudelijke informatie voor handen is. Participatiebegeleiders zijn cruciaal om een traject in goede banen te leiden. Wanneer men overweegt om een inclusief overlegplatform te organiseren, dan kan een delegatie van de seniorenraad de belangen van de senioren hierin verdedigen.

- Het is ook belangrijk dat alle adviesraden zicht hebben op wat andere adviesraden voorstellen. De verslagen van de verschillende adviesraden zouden op éénzelfde locatie ter beschikking moeten worden gesteld.

TOEGANKELIJKE EN NETTE STADS- EN DORPSKERNEN

- Dat het openbaar domein toegankelijk moet zijn, is een open deur in trappen, doch moet er hieraan voldoende aandacht besteed worden. De seniorenraad is voorstander van de vergroening van de stad, maar de visibiliteit en toegankelijkheid mag niet in het gedrang komen. Concreet wordt er tijdens de vergadering een aantal bemerkingen gemaakt:
 - o Voldoende aandacht besteden aan het verlagen van de voetpaden aan de kruispunten.
 - o Timing aanpassingswerken Boomgaardstraat en 2de deel Hoppelandwijk.
 - o Melding van erbarmelijke staat van de voetpaden in Abele.
 - o Voldoende aandacht besteden aan de zwakke weggebruiker (fietser/voetganger).
 - o Voldoende optreden tegen stads- en buurtvervuiling (hondenpoep/sluikstorten/...).

WONEN

- Aandacht voor nieuwe vormen van wonen: Er wordt verwezen naar het advies woonvormen van de seniorenraad.
- Controle op bouwvoorschriften wordt in vraag gesteld. Concreet: Wordt bijvoorbeeld nagegaan of de verplichte regenputten geplaatst werden?

EEN KLANTGERICHTE, MODERNE EN TOEGANKELIJKE DIENSTVERLENING

- In de MJP wordt vermeld dat het sociaal huis een laagdrempelig stadskantoor wordt. De seniorenraad is al geruime tijd vragende partij voor een seniorenloket en vraagt zich bij deze af of er hiervoor ruimte wordt gecreëerd in het sociaal huis? Deze locatie lijkt ons een ideale plaats om de actieve senior (70% van de senioren) met raad en daad bij te kunnen staan. Een duidelijk onderscheid moet gemaakt worden met de dienst seniorenzorg, die zich louter ontfermt over de zorgvraag.

VERZEKERING VAN DE LEDEN VAN DE ADVIESRADEN/VRIJWILLIGERS

- De seniorenraad herinnert het bestuur aan het advies dat de seniorenraad heeft opgemaakt rond de verzekering van de leden van adviesraden en vrijwilligers. Wij kregen melding dat dit zou behandeld worden na de opstart van de nieuwe legislatuur. Tot op heden kregen wij nog geen antwoord op onze vraag.

REGIEROL VAN HET LOKAAL SOCIAAL BELEID

- De seniorenraad voelt zich geroepen om een gedragen, integraal en inclusief beleid te ondersteunen en te helpen realiseren in het kader van de beleidsparticipatie.

Opgemaakt te Poperinge op 18 november 2019.

Monique Masschelein

Voorzitter

Geert Desmadryl

Ondervoorzitter

Wat vindt meer dan 25% van de Poperingse bevolking belangrijk?

Memorandum

naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018

INLEIDING

Het is al lang geen verrassing meer: Vlaanderen vergrijsst en verzilvert. Tussen vandaag en 2024, het einde van de komende lokale bestuursperiode, zal het aantal 60-plussers in Vlaanderen groeien met meer dan 13,4%. Samen zullen de 60-plussers dan zo'n 28,6% van de Vlaamse bevolking uitmaken. Bijna 1 op 15 Vlamingen zal ouder zijn dan 80. Een trend die zich ook in de jaren daarna nog lang verder zal zetten.

Al vraagt dat fenomeen ook om relativering. De vergrijzing is geen natuurramp die ons overkomt. Ouderen zijn actiever, gezonder en hoger opgeleid dan enkele decennia geleden. En ook ouderen die beperkingen of zorgnoden ondervinden, beschikken nog over heel wat competenties waarmee ze kunnen bijdragen tot een actieve, aangename en zorgzame gemeente.

Essentieel is dat elke oudere, wat zijn of haar situatie ook moge zijn, de kans blijft krijgen om actief ouder te worden. Dit houdt meer in dan fysiek actief zijn. Elke oudere moet de mogelijkheid krijgen om binnen zijn specifieke levensomstandigheden en competenties ouder te worden op een manier die zijn sociaal, mentaal en lichamelijk welzijn bevordert, om maatschappelijk te kunnen participeren en om zich te blijven ontplooien. En daar hebben de gemeenten heel wat hefboomen voor in handen. Hefboomen die bijdragen tot een leeftijdsvriendelijke gemeente.¹

Dit memorandum heeft niet de intentie volledig te zijn, maar biedt een aantal suggesties om, samen met wat reeds gerealiseerd is, kansen te creëren voor de ouderen om hun leven te faciliteren.

De seniorenraad pleit geenszins voor een eenzijdig seniorenbeleid maar veeleer voor een meer-generatie-samenleving, een beleid dat erop gericht is het welzijn van àlle inwoners zowel jong als oud, te behouden en te stimuleren en zo te komen tot een evenwichtige leefgemeenschap.

¹ Memorandum lokale verkiezingen 2018 – Vlaamse Ouderenraad vzw

Wat vindt meer dan 25% van de Poperingse bevolking belangrijk?

AANDACHTSPUNTEN BIJ HET UITSTIPPELEN VAN HET TOEKOMSTIGE BELEID

Cultuur, sport en verenigingsleven

- ✓ *Het bestuur dient ouderen maximale kansen te bieden om een actieve levensstijl te ontwikkelen en te onderhouden. **

Dit heeft als doel zowel de fysieke als de mentale gezondheid te bevorderen, en de maatschappelijke participatie bij deze doelgroep te verbeteren. Naast het ondersteunen en uitbouwen van bestaande initiatieven, dient de gemeente het oprichten van nieuwe, duurzame en kwaliteitsvolle initiatieven te stimuleren en uit te bouwen.
- ✓ *Ouderen moeten ten volle gebruik kunnen maken van het cultureel aanbod : toegankelijkheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid,...*

Voorstel: extra aandacht vanuit de cultuurraad voor activiteiten voor senioren: Eén à tweemaal per jaar een grootse BUZZ-activiteit (Cirque de Soleil, Schlagerfestival,...).
- ✓ *Het bestuur moet aandacht hebben voor de faciliteiten bij de O.C.'s zoals petanquepleinen en bergingsruimte voor de verenigingen.* Een gelijkaardig aanbod bij alle O.C.'s lijkt aangewezen. (Vb. Proven heeft nog steeds geen petanquepleinen bij het O.C., Reningelst beschikt niet over een bergingsruimte,...)
- ✓ *We merken een toenemende interesse voor sportieve activiteiten zoals de SeniorGames. **

De wens wordt geuit om specifiek voor senioren aquagymssessies te organiseren of toch ten minste na te gaan of hier interesse voor bestaat. Er moet rekening worden gehouden met het feit dat de huidige senior een actieve en participatieve senior is. Een attractief aanbod voor de jonge senior mag niet uit het oog worden verloren.
- ✓ *Aandacht voor de inrichting/aankleding Maeke Blydezaal (ADVIES MAEKE BLYDE)*

Levenslang leren

- ✓ *Oudereneducatie**

Blijven inzetten op het ontwikkelen van een passend leer- en vormingsbeleid voor senioren. Levenslang leren zou over de verenigingsgrenzen heen geactiveerd, georganiseerd en gecoördineerd moeten worden.*
- ✓ *Aanbod aan vorming (ook in de deelgemeenten) **

De behoeften aan vorming moet worden gedetecteerd in de verenigingen en via deze aangebracht worden. Zo voorkomt men dat van bovenaf sessies aangeboden worden waarop geen respons komt. *
- ✓ *Aanbieden van betaalbare opleidingen **
 - ➔ Nagaan welke samenwerkingsvormen er bestaan.
 - ➔ Bundeling van krachten doet de deelnameprijs ook dalen.
 - ➔ Nagaan of er nog andere spelers op de markt zijn buiten VormingPlus. (VormingPlus vaak te duur)
- ✓ *Aandacht voor nieuwe communicatiemiddelen **

Ouderen stimuleren om gebruik te maken van deze middelen. (ADVIES ICT)

Wat vindt meer dan 25% van de Poperingse bevolking belangrijk?

Strijd tegen armoede

- ✓ *Erkennen, in kaart brengen en aanpakken van armoedeproblematiek bij ouderen **
Afleggen van huisbezoeken, een kritisch sociaal onderzoek kunnen voeren, administratieve ondersteuning bij rechtenonderzoek door professionelen en niet louter door vrijwilligers.
- ✓ *Actief informeren van verlaagde tarieven en tegemoetkomingen. Schriftelijk informeren lijkt minder effectief te zijn dan mondelinge overdracht. **
In het bijzonder mensen in armoede dienen door de gemeente actief op de hoogte gebracht en ondersteund te worden om hun rechten op diverse verlaagde tarieven en tegemoetkomingen te laten gelden. Daarnaast is het van belang dat de drempel van het Sociaal Huis zo laag mogelijk wordt gehouden.
- ✓ *Toekenning sociale woning : handhaving met aandacht voor bejaarde kansarmen.*
Het inkomen geldt als prioritair criterium bij het toekennen van een sociale woning. Hierbij mogen de ouderen met een laag inkomen (IGO) niet uit het oog verloren worden.
- ✓ *De financiële drempel voor socio-culturele activiteiten, maaltijden, ... verlagen.*
Via de UITPAS kan dit perfect worden geïntegreerd zonder stigmatiserend te werken. Het is belangrijk dat deze focus blijft.

Zorg

- ✓ *Zorgbehoevende ouderen zo lang mogelijk in vertrouwde omgeving begeleiden/verzorgen : preventie/initiatieven mantelzorg... RVT's worden meer en meer VT's, daarom is het van het allergrootse belang dat er voldoende andere woonvormen worden gecreëerd. (ADVIES WOONVORMEN). **
- ✓ *De thuiszorg dient verhoudingsgewijs sterker toe te nemen dan de intramurale opvang. **
Dit vereist een structurele ondersteuning van de mantelzorgers. Concreet dient het stadsbestuur mee te zorgen voor een toereikend aanbod van dagverzorgingscentra, kortverblijf, dagopvang, nachtopvang, oppasdienst, klusjesdienst, boodschappendienst, poetshulp...
- ✓ *Thuiszorgdiensten (blijven) uitbouwen. **
De coördinerende en ondersteunende rol van het thuiszorgkruispunt is hierbij van cruciaal belang.

Huisvesting

- ✓ *Aandacht voor betaalbare huisvesting. **
- ✓ *Aandacht voor voldoende ééngezins- en éénoudergezinswoningen, rekening houdend met de algemene gezinsverdunning.*
- ✓ *Voorzien van voldoende verschillende woonvormen, die toelaat de thuiszorg maximale kansen te geven. (ADVIES WOONVORMEN)*
- ✓ *Stimuleren van levenslang wonen/aanpasbaar bouwen en verbouwen: reglementeren/structureel inbakken in de bouwvoorschriften!*
- ✓ *Renovatie van woningen verder stimuleren.**
Promoten/uitbreiden van bestaande premies, promoten van het sociaal fonds,...

Wat vindt meer dan 25% van de Poperingse bevolking belangrijk?

Veiligheid/preventie

- ✓ *Verhoging aanwezigheid wijkagenten. Wijkagenten zijn onvoldoende gekend en zijn nochtans een vitale schakel tussen inwoner en overheid.*
Zichtbaar aanwezige veiligheidsvoorzieningen zorgen voor een veilig gevoel bij de burgers. Verhoging van de aanwezigheid van de wijkagenten verhoogt het veiligheidsgevoel. Daarnaast is de wijkagent de geschikte persoon om als aanspreekpunt te fungeren. De wijkagent kan op zijn/haar beurt probleemsituaties vaststellen/melden.
- ✓ *Verhoogd verkeerstoezicht met extra aandacht voor de verkeerspijnpunten en gewijzigde verkeerssituaties.*
- ✓ *Vorming rond verkeersveiligheid/valpreventie/EHBO/AED... **
- ✓ *Voorzien van AED-toestellen op plaatsen waar steeds veel volk komt vb. O.C.'s.*

Inspraak

- ✓ *Blijvende aandacht voor betrokkenheid van ouderen en hun organisaties bij opmaak lokaal meerjarenplan en de evolutie en evaluatie ervan. **
De seniorenraad zal zich ook engageren om meerdere open vergaderingen te organiseren die de betrokkenheid van de georganiseerde en niet-georganiseerde senioren te bevorderen.

Toegankelijkheid/bereikbaarheid

- ✓ *Lokale diensten en voorzieningen : gemakkelijk bereikbaar/laagdrempelig en duidelijke signalisatie.*
- ✓ *Blijvende aandacht voor de toegankelijkheid van het openbaar domein. **
- ✓ *Ondernemen van acties om ouderen uit de deelgemeenten uit hun isolement te halen. **
- ✓ *Bevorderen mobiliteit tussen Poperinge en deelgemeenten : onderzoek naar mogelijkheden. (ADVIES MOBILITEIT, in opmaak) **

Welzijn

- ✓ *Blijven inzetten op opsporen van vereenzaamde ouderen en hulp op maat bieden. **
- ✓ *De oudere vrijwilligers ondersteunen in hun maatschappijbindende vrijwilligersactiviteiten. **
Ouderen zijn bijzonder actief in tal van vrijwilligerstaken en maken zo een verschil in onze maatschappij. Blijvende erkenning en waardering van dit engagement is dus nodig. Ook moet worden nagegaan in welke mate de inzet en prestaties van de vrijwilligers door een verzekering gedekt zijn. Hiertoe dient duidelijk gecommuniceerd te worden.
- ✓ *Aandacht rond geestelijke gezondheid blijft belangrijk en is onontbeerlijk indien we de taboe willen doorbreken. **

Wat vindt meer dan 25% van de Poperingse bevolking belangrijk?

REFLECTIE

De seniorenraad is er zich van bewust dat er nog heel wat zaken moeten gerealiseerd worden, maar we kunnen terugblikken op een mooi resultaat. We willen dan ook afsluiten met een overzicht van inspanningen die door het bestuur zijn genomen, daarvoor niet specifiek en alleen voor senioren, maar die het welzijn,... van senioren ten goede komt: OC's werden/worden op punt gezet, uitleenmateriaal werd gratis ter beschikking gesteld, sportzone werd aangepakt, nieuw zwembad, BUZZ-initiatief, nieuw lokaal dienstencentrum De Bres en verruiming van het aanbod aan vorming, uitbreiding takenpakket/dienstverlening NESTOR, oprichting thuiszorgkruispunt, financiële inspanningen voor mantelzorgers, administratieve begeleiding bij subsidiedossiers, premies duurzaam bouwen en renovatiepremies, kansarmen: huurtoelage/verwarmingstoelage, investeringen AED, vorming EHBO en AED, structureel aandacht voor valpreventie: thuiszorgkruispunt, aandacht voor verkeersveiligheid: Initiatief Seniorenraad (2014-2015-2016), bijzondere aandacht voor inspraak, aangepast parkeerbeleid dat rekening houdt met de wensen van personen met een beperking, aangepaste inrichting van voetpaden/Grote Marktsite/stadspark/... voor een betere toegankelijkheid, zone 30 en verkeersremmende inrichtingen in diverse straten, SeniorGames

CONCLUSIE

Uit de besprekingen tijdens het overleg is er unaniem eensgezindheid over het feit dat er in Poperinge een aanspreekpunt moet komen voor de senior en toekomstige senior. In tal van gemeenten (Evergem, Deurne, Wilrijk, Nevele, Koksijde, Melle, Sint-Niklaas,...) is een seniorenloket (een centraal info- en aanspreekpunt voor senioren) waar alle 60-plussers kunnen aankloppen met hun vragen.

Er is nood aan een centraal aanspreekpunt op vlak van welzijn, zorg, wonen... specifiek voor senioren. Dit aanspreekpunt kan ook een belangrijke schakel zijn in de ondersteuning van mantelzorgers. De seniorenconsulent zou de sleutelfiguur moeten zijn die het aanbod van stad, OCMW en andere diensten coördineert. Niet iedere senior heeft de nodige mobiliteit om het seniorenloket te bezoeken, waardoor de seniorenconsulent tijd vrij zou kunnen maken voor huisbezoeken. Dit zou ook de kans bieden verdoken armoede, eenzaamheid,... op te sporen bij ouderen en bijgevolg een kritisch sociaal onderzoek te voeren waarbij kan worden nagegaan of alle rechten uitgeput zijn.

Ook valt er op te merken dat alle coördinatie rond vorming, organisatie van activiteiten, zicht op de planning,... totaal ontbreekt. Iedere vereniging organiseert, zonder rekening te houden met de activiteiten van andere verenigingen, organisaties, dienstencentra, stad... Het in kaart brengen, coördineren, communiceren kan enkel via een centraal punt. Dit bevordert de senioren deel te nemen aan activiteiten die niet enkel door hun vereniging worden georganiseerd en biedt perspectieven om de niet-georganiseerde senior (steeds groter wordende groep) ook te bereiken. Het voorzien van gemeentelijke communicatie over seniorenbeleid en dienstverlening aan senioren op maat van senioren past in dit plaatje.

De seniorenraad wil het belang van een seniorenloket onderstrepen. Het realiseren van de geformuleerde doelstellingen en acties in dit memorandum zijn van belang als we het seniorenbeleid naar een hoger niveau willen tillen. Het beschikken over een seniorenloket dat specifiek kan werken voor senioren en mantelzorgers is noodzakelijk om dit te realiseren (acties/doelstellingen aangeduid met een *). Het gaat trouwens over een zeer grote doelgroep met heel specifieke noden en vragen.

